

Dereguleringsadvies gemeente Den Helder

SIRA Consulting B.V.
Edisonbaan 14 G-1
3439 MN Nieuwegein

Telefoon: 030 - 602 49 00
Fax: 030 - 602 49 19
E-mail: info@siraconsulting.nl

Dereguleringsadvies gemeente Den Helder

Nieuwegein, 20 januari 2009

Dr.ir. H.F.L. Kaltenbrunner
Dr. H.P.P. Konijn
M.H. van Middendorp

SIRA Consulting is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoekresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van SIRA Consulting. SIRA Consulting aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Afbakening en werkwijze	5
2.1	Geselecteerde producten	5
2.2	Aspecten voor de beoordeling van de geselecteerde producten	7
2.3	Werkwijze	10
3	Inventarisatie huidige situatie	11
3.1	Administratieve Lasten (AL)	11
3.2	Leges	11
3.3	Aantal producten en aanvragen huidige situatie	12
3.4	Aanvraagtijd	12
3.5	Geldigheidsduur	13
3.6	Transparantie en informatie	13
3.7	Samenloop van producten en dubbele gegevensuitvraag	14
3.8	Controle en handhaving	14
4	Aanbevelingen en resultaten	16
4.1	Aanbevelingen in overeenstemming met standpunt van het Managementteam	17
4.2	Aanbevelingen als extra ambitie ten opzichte van het Managementteam	26
4.3	Resultaten van de aanbevelingen	28

1 Inleiding

In het Bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten¹ is een reductie van Administratieve Lasten (AL) met minimaal 25% opgenomen. Dit betekent dat gemeenten de reductie van AL voor bedrijven die zij zelf veroorzaken, structureel aanpakken. Het Rijk ondersteunt gemeenten hierbij, bijvoorbeeld door methodieken² en door financiële ondersteuning³.

Om de lastendruk voor bedrijven te reduceren en de dienstverlening en klantgerichtheid en de gemeentelijke organisatie te verbeteren, heeft de gemeente Den Helder het project “Deregulering gemeente Den Helder” gestart.

In dit project wordt naast de Administratieve Lasten voor bedrijven ook gekeken naar de aspecten die bepalend zijn voor de kwaliteit van de dienstverlening. Naast de inhoudelijke aspecten van deregulering is in dit project veel aandacht besteed aan een intensieve samenwerking met de betrokken ambtenaren, het management en het bestuurlijke niveau.

Dit waarborgt dat de aanbevelingen die in het Dereguleringsadvies zijn geformuleerd, ook voldoende draagvlak hebben binnen de ambtelijke organisatie. Daarnaast wordt hierdoor de basis gelegd voor een cultuurverandering die deregulering en dienstverlening centraal stelt.

De aanbevelingen in het Dereguleringsadvies zijn enerzijds gericht op het afschaffen van gemeentelijke producten, het omzetten van producten in algemene regels en het samenvoegen of vereenvoudigen van producten. Anderzijds richten de aanbevelingen zich op het effectiever en efficiënter inrichten van de gemeentelijke organisatie.

De concrete doelstellingen van het project kunnen als volgt worden samengevat:

- ▣ Het selecteren – in overleg met de doelgroepen in de gemeente Den Helder – van de belangrijkste 39 producten voor bedrijven die in het kader van dit project in aanmerking komen voor deregulering.
- ▣ Het voor de huidige situatie van deze producten in kaart brengen van de procedures, de Administratieve Lasten en andere aspecten van regeldruk in de gemeente Den Helder.
- ▣ Het inventariseren van alle mogelijke verbetervoorstellen voor deze producten.
- ▣ Het voor deze verbetervoorstellen in kaart brengen van de risico's én de winst in termen van AL en aanvraagtijd in de gemeente Den Helder.
- ▣ Het opstellen van een onafhankelijk Dereguleringsadvies dat als basis kan dienen voor de besluitvorming door de gemeente Den Helder.
- ▣ Het leggen van een basis voor een cultuurverandering die deregulering en dienstverlening centraal stelt.

¹ “Samen aan de slag, Bestuursakkoord Rijk en gemeenten”, van 4 juni 2007, afgesloten tussen het Kabinet en de VNG.

² Het betreft hier (a) het Standaard Kostenmodel (SKM) vastgelegd in de Handleiding “Meten is weten”, IPAL, 23 december 2003 en (b) het ‘Toetsingskader Vergunningen’, ontwikkeld door het ministerie van Economische Zaken.

³ “Tijdelijke regeling stimulering aanpak vermindering gemeentelijke administratieve lasten” uitgevoerd door SenterNovem.

Bij het opstellen van het Dereguleringsadvies is uitgegaan van de doelgroep bedrijven. Hier dient opgemerkt te worden dat het doorvoeren van maatregelen zoals verwoord in de factsheets ook effect kan hebben indien de producten ook op burgers van toepassing zijn. Deze zijn echter conform de opdracht niet gericht onderzocht. De gemeente kan dit betrekken in de besluitvorming.

In het voorliggende Dereguleringsadvies zijn de werkwijze en de resultaten van het project voor de gemeente Den Helder samengevat.

2 Afbakening en werkwijze

2.1 Geselecteerde producten

De gemeente Den Helder heeft in totaal 39 producten geselecteerd voor het onderzoek. Een overzicht van deze producten is weergegeven in de onderstaande tabel.

Binnen de geselecteerde producten wordt onderscheid gemaakt tussen:

- *Producten uit autonome regelgeving (A).*
Deze regelgeving is opgesteld door de gemeente. De gemeente bepaalt zelf het beleid en de daarbij gestelde regels en procedures. Voorbeelden van autonome producten zijn vergunningen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening.
- *Producten uit regelgeving in medebewind met beleids- en/of uitvoeringsvrijheid (M).*
Deze regelgeving is door het Rijk opgesteld. De gemeente heeft de vrijheid om aanvullende regels te stellen en/of kan keuzes maken voor de wijze van uitvoering. Voorbeelden van producten in medebewind zijn de Bouwvergunning, de Milieuvergunning en de Drank- en Horecavergunning.

Producten in medebewind zonder beleids- of uitvoeringsvrijheid zijn niet meegenomen in dit onderzoek omdat de gemeente geen invloed heeft de wijze waarop het beleid en/of de uitvoering is vastgesteld. Voorbeelden hiervan zijn het aanvragen van een rijbewijs of paspoort.

Tabel 1. Overzicht van de geselecteerde producten voor het onderzoek

Nr.	Product	M/A
1.	Vergunning in- en uitrit	A
2.	Gebruiksvergunning (tijdelijk)	M
3.	Huisnummering, toekenning	M
4.	Bouwgrond, uitgifte	M
5.	Vergunning geluidswagen	A
6.	Grond graven en verplaatsen	M
7.	Bouwstoffen melding	M
8.	Bodemonderzoek, geschiktheidsverklaring	M
9.	Nacht- en ochtendonthefing voor horecabedrijven.	A
10.	Incidentele ontheffing sluitingstijden horecabedrijven	A
11.	Terrasvergunning	A
12.	Kermisvergunning	A
13.	Ontheffing Drank- en Horecawet	M
14.	Wet BIBOB (eenvoudig)	M
15.	Drank- en Horecavergunning	M
16.	Ontheffing (hefschroef)vliegtuigen	M
17.	Bezwaarschrift indienen	M
18.	Aansprakelijkstelling gemeente	M
19.	Subsidie gemeentelijke monumenten	A

Nr.	Product	M/A
20.	Ontheffing verkeersverbod	M
21.	Parkeerontheffing	A
22.	Vergunning lichtmastreclame	A
23.	Parkeervergunning (maand)	A
24.	Parkeervergunning (jaar)	A
25.	Marktstandplaatsvergunning	A
26.	Bouwvergunning (regulier)	M
27.	Ventvergunning	A
28.	Evenementenvergunning groot	A
29.	Exploitatievergunning horeca	A
30.	Speelautomatenvergunning	M
31.	Verkoopvergunning vuurwerk	A
32.	Kapvergunning	A
33.	Reclamevergunning	A
34.	Vergunning vaste standplaats	A
35.	Melding 12-dagenregeling	M
36.	Ontheffing verbod op geluidhinder	A
37.	Monumentenvergunning (gemeentelijk)	A
38.	Ontheffing Winkeltijdenwet	M
39.	Sloopvergunning	M

M: Regelgeving in medebewind met beleids- en/of uitvoeringsvrijheid
 A: Autonome regelgeving

2.2 Aspecten voor de beoordeling van de geselecteerde producten

Bedrijven krijgen te maken met producten zodra zij een bepaalde activiteit – bijvoorbeeld een verbouwing – willen uitvoeren. Hiervoor moet de aanvrager eerst nagaan welke producten nodig zijn. Vervolgens moeten deze producten worden aangevraagd bij de gemeente. Hiervoor moet de aanvrager van bijvoorbeeld een bouwvergunning, overleg voeren met de gemeente, formulieren invullen, tekeningen (laten) opstellen, onderzoeken (laten) uitvoeren en/of deskundigen inschakelen.

Om inzicht te krijgen of dit proces effectief en efficiënt wordt uitgevoerd door de gemeente Den Helder zijn de producten voor de huidige situatie (peiljaar 2007) getoetst op een aantal criteria.

1. Administratieve Lasten (AL).
2. Leges.
3. Aantal producten en aanvragen.
4. Aanvraagtijd.
5. Geldigheidsduur.
6. Transparantie en informatie.
7. Samenloop van producten en dubbele gegevensuitvraag.
8. Controle en handhaving.

Ad 1. Administratieve Lasten (AL)

Het aanvragen van producten kost tijd en geld voor bedrijven. De tijd en kosten voor het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie worden Administratieve Lasten (AL) genoemd⁴. De AL worden als volgt uitgedrukt:

- ▣ Voor bedrijven in totale kosten in €/jaar, berekend als de som van loonkosten (bestede tijd vermenigvuldigd met het uurtarief) en de out-of-pocket kosten.

Door de AL voor de huidige situatie met het Standaard Kosten Model (SKM) te kwantificeren, kan worden nagegaan welke verbeteringen winst opleveren waardoor de klant minder tijd en geld kwijt is voor het aanvragen van producten.

Ad 2. Leges

Naast de AL hebben bedrijven ook te maken met leges die aan de gemeente moeten worden betaald. Op basis van een inventarisatie van de leges kan worden nagegaan of aanpassingen mogelijk zijn waardoor de klant minder leges hoeft te betalen.

⁴ Het betreft hier de overheidsbreed gehanteerde definitie van Administratieve Lasten opgesteld door de Interdepartementale Onderzoekdirectie Administratieve Lasten (IPAL).

Ad 3. Aantal producten en aanvragen

Het aantal gemeentelijke producten en aanvragen is bepalend voor zowel het aantal klantcontacten, als ook de aard en omvang van de AL.

Met een beoordeling op de relevantie van producten kan worden nagegaan of het verminderen van het aantal klantcontacten mogelijk is. Indien een product niet relevant blijkt te zijn, doordat er bijvoorbeeld geen risico's (mee) worden beheerst of voorkomen, kan het product worden afgeschaft. Hiermee vervallen de klantcontacten.

Ad 4. Aanvraagtijd

Aanvragers moeten na het indienen van een (complete) aanvraag wachten op een beschikking, deze tijd wordt ook wel aanvraagtijd genoemd⁵. Hoe langer deze tijd, hoe langer het duurt voordat de voorgenomen activiteit door de aanvrager kan worden gestart. De aanvraagtijd wordt in grote mate bepaald door (1) toepassing van inspraak- en inzageprocedures volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en (2) interne afstemming en werkprocessen.

Met een beoordeling van de aanvraagtijd kan worden nagegaan of producten sneller kunnen worden verstrekt zodat aanvragers eerder kunnen starten met de voorgenomen activiteiten. Bijvoorbeeld door (a) werkprocessen aan te passen, (b) adviescommissies frequenter bijeen te laten komen, (c) mandatering te versterken of (d) processen te digitaliseren.

Ad 5. Geldigheidsduur

De geldigheidsduur is de periode waarvoor het product, zoals een verleende vergunning, van kracht is. Het kan hierbij gaan om (a) een eenmalige geldigheidsduur, bijvoorbeeld voor de duur van een activiteit, (b) een beperkte geldigheidsduur, bijvoorbeeld 1 jaar en (c) een onbeperkte geldigheidsduur. Met name voor producten met een beperkte geldigheidsduur betekent dit dat regelmatig door klanten een nieuwe aanvraag moet worden gedaan bij de gemeente, ook als niets is veranderd in de situatie of activiteiten.

Met een beoordeling van de geldigheidsduur kan worden nagegaan of voor producten met een beperkte geldigheidsduur, de geldigheid kan worden verlengd. Bijvoorbeeld door een vergunning met 1 jaar geldigheid te verlengen naar onbeperkte tijd. Het aantal aanvragen, en daarmee de lasten, worden hiermee voor zowel de aanvrager als de gemeente verlaagd.

⁵ Voor eenduidigheid wordt hier de term aanvraagtijd gebruikt, in de praktijk worden ook wel de termen doorlooptijd, proceduretijd of behandeltime gebruikt.

Ad 6. Transparantie en informatie

Aanvragers moeten vooraf worden geïnformeerd over de producten. Enerzijds om de verwachtingen van de procedure kenbaar te maken, anderzijds om bijvoorbeeld de naleving te stimuleren. Veel informatie wordt op de website van de gemeente gepubliceerd. In veel gevallen wordt daar ook actief door de gemeente naar verwezen. Daarnaast is het belangrijk dat aanvragers weten waar ze moeten zijn binnen de gemeente.

Met een beoordeling van de transparantie en informatie kan worden nagegaan of voor klanten van de gemeente de informatie op vooral de website volledig, transparant en toegankelijk is. Ook kan worden gekeken naar het opstellen van aanvraagformulieren en digitaliseren van aanvraagprocedures. Hierbij wordt tevens nagegaan op welke wijze de organisatie zodanig kan worden ingericht dat hiermee de dienstverlening richting de klanten wordt verbeterd.

Ad 7. Samenloop en dubbele gegevensuitvraag

Voor bepaalde activiteiten zijn meerdere producten van de gemeente nodig, er is dan sprake van samenloop. Hierbij kan sprake zijn van dubbele gegevensuitvraag indien (1) gegevens worden gevraagd die reeds bij de gemeente bekend zijn en/of (2) meerdere producten gelijktijdig of achtereenvolgens met dezelfde gegevens worden aangevraagd.

Met een beoordeling op samenloop kan worden nagegaan of (a) samenvoegen van producten of (b) coördineren van (aanvraag)procedures mogelijk is. Voor dubbele gegevensuitvraag kan worden nagegaan in hoeverre de gemeente gebruik kan maken van reeds beschikbare informatie. Bijvoorbeeld uit dossiers van eerdere aanvragen of van andere (overheids)organisaties.

Ad 8. Controle en handhaving

Veel afgegeven producten bevatten regels waaraan de aanvrager moet voldoen. Dit is met name het geval bij toestemmingsstelsels (zoals vergunningen, ontheffingen) en algemene regels. Om de naleving van deze regels te monitoren zal de gemeente controles moeten uitvoeren. Dit kunnen bijvoorbeeld gerichte controles zijn (eventueel steekproefsgewijs of op basis van meldingen) of integrale controles (gelijktijdig met andere controles). Indien de regels niet worden nageleefd zal de gemeente moeten handhaven met sancties.

Door inzicht te krijgen in onder meer de hoeveelheid controles, de verantwoordelijke toezichthouders en het aantal overtredingen, ontstaat voor de gemeente inzicht in naleefgedrag en noodzaak tot regulering. Deze gegevens kan de gemeente gebruiken om een adequaat controle- en handhavingsbeleid op te stellen. Ook kan dit informatie geven of bepaalde gemeentelijke producten daadwerkelijk een risico beheersen of dat een product wellicht kan worden afgeschaft.

2.3 Werkwijze

De werkwijze voor het onderzoek kan als volgt worden samengevat:

1. *Inventariseren en selecteren gemeentelijke producten*
Voor de gemeente Den Helder is een lijst met alle gemeentelijke producten opgesteld. Op basis hiervan zijn in overleg met het lokale bedrijfsleven van de gemeente de belangrijkste producten geselecteerd voor het onderzoek.
2. *Analyseren gemeentelijke producten*
Per geselecteerd product zijn door de projectleider van de gemeente Den Helder alle relevante documenten en gegevens verzameld. Op basis hiervan is een eerste beschrijving opgesteld per product, vastgelegd in een zogenaamd concept Factsheet. Op basis van de beschrijving is met de Beslisboom Reductie Regeldruk⁶, Best Practices en verbetervoorstellen⁷ een eerste inventarisatie gemaakt van verbetermogelijkheden.
3. *In kaart brengen risico's en standpunten dossierhouders*
De concept Factsheets zijn toegestuurd aan betreffende dossierhouders⁸ van de gemeente en in interviews uitgebreid besproken. De interviews zijn gericht op het per product:
 - Verifiëren van de huidige situatie.
 - Toelichten en bespreken van de verbetermogelijkheden.
 - In kaart brengen van de door de dossierhouders ervaren risico's.
 - Vastleggen van de standpunten van de dossierhouders per verbetermogelijkheid ('ja/nee' per voorstel).De interviewresultaten zijn verwerkt in de Factsheets en ter vaststelling teruggekoppeld met de geïnterviewde dossierhouders.
4. *Consolideren standpunten dossierhouders op managementniveau*
De Factsheets zijn verwerkt in een concept Dereguleringsadvies. Aan de hand hiervan is een werksessie met het Managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving georganiseerd. Hierbij stond centraal het:
 - Toelichten en bespreken van het project en gehanteerde werkwijze.
 - Bespreken van lopende projecten en initiatieven in de gemeente Den Helder die mogelijk invloed kunnen hebben op het project.
 - Bespreken van het concept Dereguleringsadvies en afstemmen van de verbetermogelijkheden met het Managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.De resultaten zijn ter vaststelling teruggekoppeld met het Managementteam.
5. *Opstellen Dereguleringsadvies*
De resultaten van het project zijn samengevat in voorliggend Dereguleringsadvies. Kern hiervan zijn de aanbevelingen, gericht op (1) het afschaffen of omzetten van producten in algemene regels en (2) organisatie en implementatie. De aanbevelingen zijn voorzien van een raming van de 'winst'. Het Dereguleringsadvies vormt de basis voor de besluitvorming door de gemeente Den Helder.

⁶ De Beslisboom Reductie Regeldruk is een structuur om per product inzicht te krijgen in alle mogelijke verbeteringen. In de Beslisboom zijn de onderdelen van het Toetsingskader Vergunningen zoals ontwikkeld door het ministerie van Economische Zaken verwerkt en zijn de afwegingen uit dat kader voor de gemeentelijke situatie specifiek en concreet gemaakt.

⁷ Het betreft hier diverse aanbevelingen, zoals (a) de Ondernemersgericht APV van MKB en EZ, (b) Regeldruk ambulante-/detailhandel van Hoofdbedrijfschap Detailhandel en (c) Project Vereenvoudiging Vergunning van de VNG.

⁸ Een dossierhouder is een ambtenaar van de gemeente belast met de dagelijkse uitvoering van de producten.

3 Inventarisatie huidige situatie

De huidige situatie voor de geselecteerde 39 producten in de gemeente Den Helder zijn in kaart gebracht. Onderstaand zijn de resultaten hiervan beknopt samengevat. Voor een overzicht van de aanwezige informatie per product wordt verwezen naar de Factsheets (zie bijlage).

3.1 Administratieve Lasten (AL)	
De Administratieve Lasten (AL), ofwel de tijd en kosten voor klanten om een aanvraag in te dienen, zijn met het AL-kostenmodel ⁹ in kaart gebracht. Daarnaast hebben klanten te maken met leges. Onderstaande figuur geeft schematisch (niet op schaal) weer een indicatieve raming op hoofdlijnen van de Administratieve Lasten in de gemeente Den Helder.	
Administratieve Lasten Bedrijven	€ 1.255.097
Top 3 producten met de hoogste totale AL voor bedrijven:	
1. Bouwvergunning	€ 1.159.189
2. Sloopvergunning	€ 11.769
3. Drank- en Horecaverunning	€ 9.829

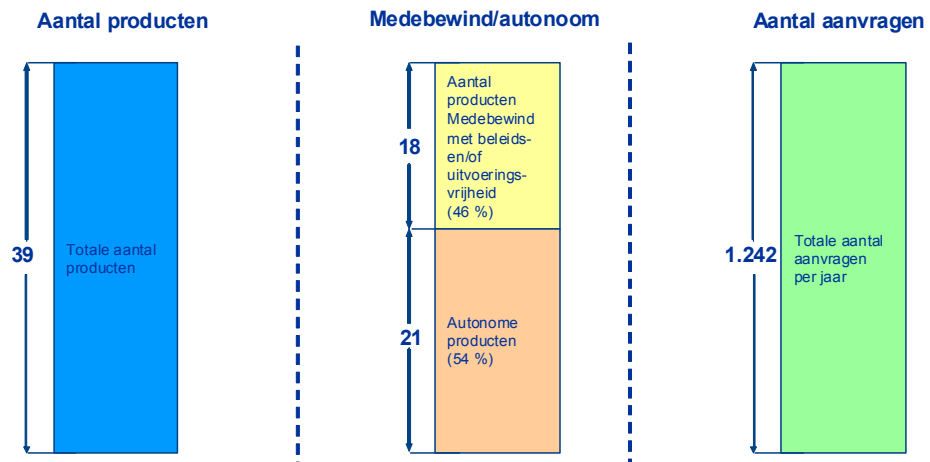
3.2 Leges	
Leges zijn genotsrechten die worden geheven als vergoeding van genot c.q. profijt van legesfeiten die door een bestuursorgaan zijn verstrekt. Het gaat om de prijs die bedrijven betalen voor legesfeiten die zij op eigen initiatief bij de overheid aanvragen. Onderstaande figuur geeft schematisch weer een indicatieve raming van de leges ¹⁰ van de onderzochte producten.	
Leges	€ 1.327.190
Top 3 producten met de hoogste leges per product:	
1. Bouwvergunning	€ 1.211.250
2. Horeca exploitatievergunning	€ 22.695
3. Parkeervergunning (jaar)	€ 22.400

⁹ Het Kostenmodel is opgesteld op basis van de overheidsbreed gehanteerde methodiek van de Interdepartementale Onderzoekdirectie Administratieve Lasten (IPAL), zie Handleiding ‘‘Meten is weten’’, IPAL, 23 december 2003.

¹⁰ Het is in dit onderzoek nadrukkelijk niet de bedoeling geweest om legesheffingen te controleren, na te rekenen en te verifiëren. Dat is ook niet mogelijk omdat slechts een deel van alle gemeentelijke producten is onderzocht. Om de totale kostendekking van de leges te onderzoeken zouden alle in de legesverordening opgenomen producten onderzocht moeten worden en tevens de zogenaamde ‘kruisbestuivingen’ moeten worden meegenomen.

3.3 Aantal producten en aanvragen huidige situatie

Onderstaande figuur geeft schematisch (niet op schaal) weer (a) het aantal geselecteerde producten, (b) de verdeling producten in medebewind en autonome producten en (c) het aantal aanvragen per jaar verdeeld over bedrijven.

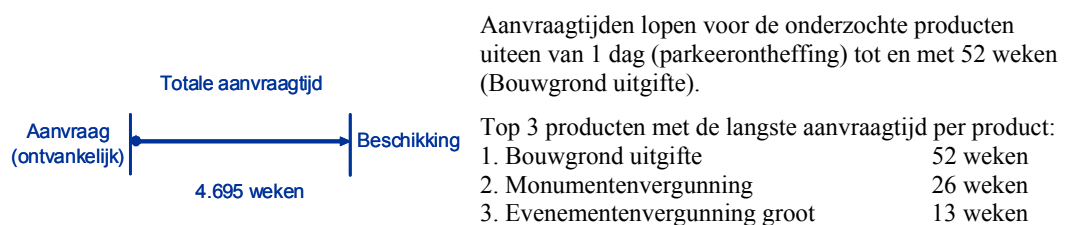
De top-3 producten met het hoogste aantal aanvragen per jaar zijn:

1. Bouwvergunning	323
2. Huisnummering, toekenning	100
3. Parkeerontheffing	82

De 39 onderzochte producten worden verleend door 4 verschillende afdelingen. Het merendeel hiervan wordt afgegeven door de afdeling Vergunningverlening.

3.4 Aanvraagtijd

Aanvragers moeten na het indienen van een (ontvankelijke) aanvraag wachten op een beschikking, dit wordt ook wel aanvraagtijd genoemd. Hoe langer deze tijd, hoe langer het duurt voordat de voorgenomen activiteit door de aanvrager kan worden gestart. Onderstaande figuur geeft schematisch weer (a) de totale aanvraagtijd en (b) de top 3 producten met de langste aanvraagtijd in de gemeente Den Helder¹¹.

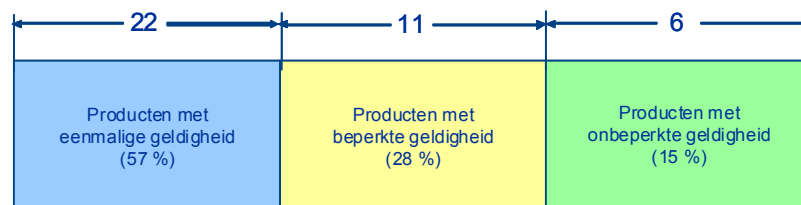
¹¹ De aanvraagtijden zijn tijdens de interviews aangegeven door de dossierhouders van de gemeente. Hierbij is niet uitgegaan van de in de regelgeving aangegeven termijnen maar van de feitelijke gemiddelde aanvraagtijd.

3.5 Geldigheidsduur

Er zijn producten met (a) een eenmalige geldigheidsduur, bijvoorbeeld voor de duur van een activiteit (denk aan een evenement), (b) een beperkte geldigheidsduur, bijvoorbeeld 1 jaar en (c) een onbeperkte geldigheidsduur. Met name voor producten met een beperkte geldigheidsduur betekent dit dat regelmatig een nieuwe aanvraag moet worden gedaan bij de gemeente, ook als niets is veranderd in de situatie of activiteiten. Onderstaande figuur geeft schematisch (niet op schaal) weer de geldigheidsduur die van toepassing is op de onderzochte producten.

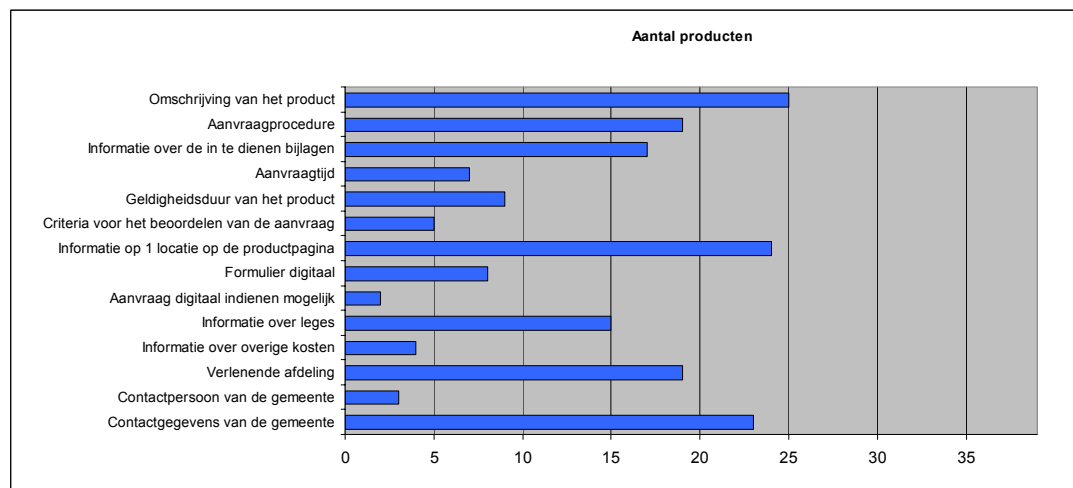
Top 3 producten met beperkte geldigheidsduur:

1. Horeca exploitatievergunning 5 jaar
2. Ventvergunning 1 jaar
3. Terrasvergunning 1 jaar

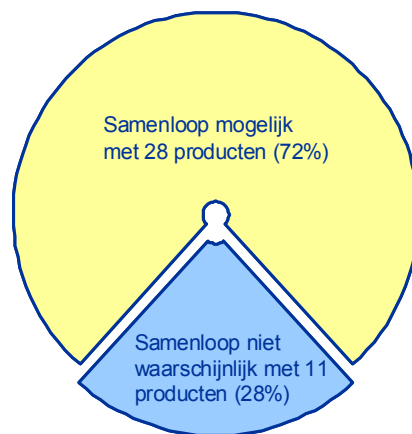
3.6 Transparantie en informatie

Aanvragers moeten vooraf worden geïnformeerd over de producten. Enerzijds om de verwachtingen van de procedure kenbaar te maken, anderzijds om bijvoorbeeld de naleving te stimuleren. Veel informatie wordt op de website van de gemeente Den Helder gepubliceerd. In veel gevallen wordt daar ook actief door de gemeente naar verwezen. Daarnaast kan ook op het gemeentehuis informatie worden ingewonnen door klanten. Onderstaande figuur toont voor de onderzochte producten in welke mate de informatie aanwezig is op de website en of digitaal indienen van de aanvraag mogelijk is.

3.7 Samenloop van producten en dubbele gegevensuitvraag

Voor bepaalde activiteiten kunnen meerdere producten van de gemeente Den Helder nodig zijn, er is dan sprake van samenloop. Als meerdere producten tegelijk moeten worden aangevraagd moeten veelal dezelfde gegevens worden overlegd, dit is dubbele gegevensuitvraag. De gemeente Den Helder (a) maakt beperkt gebruik van de reeds aanwezige informatie in bestaande dossiers, (b) geeft alleen adhoc aan dat bij een aanvraag ook andere producten dienen te worden aangevraagd en (c) heeft alleen informele ambtelijke contacten om bepaalde trajecten op elkaar af te stemmen. Onderstaande figuur geeft schematisch (niet op schaal) weer het aantal producten waarbij samenloop mogelijk (en waarschijnlijk) is. In bijlage V is een zogenaamde samenlooptabel opgenomen.

Voorbeelden van activiteiten waar samenloop met producten mogelijk is:

- Uitbreiding bedrijfspand: Bouwvergunning, Sloopvergunning, Gebruiksvergunning, Milieuvergunning.
- Start horeca bedrijf: Drank- en Horecavergunning, Exploatievergunning, Terrasvergunning, Ontheffing sluitingstijden.
- Bouw dakkapel: Vergunning innemen gemeentegrond, Bouwvergunning.

Voorbeelden van dubbele gegevensuitvraag bij activiteiten waar mogelijk samenloop is:

- Situatietekening.
- Bouwkundige plattegrond.
- Uittreksel Kamer van Koophandel.
- Onderzoeksrapporten.
- Legitimatiebewijs.
- Verklaring Sociale Hygiëne.
- Verklaring omtrent het gedrag.
- Gegevens over eerder afgegeven vergunningen.

3.8 Controle en handhaving

Om de naleving van deze regels te monitoren zal de gemeente controles moeten uitvoeren. Indien de regels niet worden nageleefd zal de gemeente moeten handhaven met sancties. Onderstaande is op hoofdlijnen aangegeven in welke mate voor de gemeente Den Helder de geselecteerde producten worden gecontroleerd en wat de naleving hiervan is.

Controle:

▪ Aantal producten met controles	20
▪ Aantal producten zonder controles	17
▪ Aantal producten waarvan controles niet bekend bij dossierhouder	3

Overtredingen per jaar:

▪ Aantal producten met 0 overtredingen	5
▪ Aantal producten met 1-5 overtredingen	8
▪ Aantal producten met meer dan 5 overtredingen	5
▪ Aantal producten waarvan aantal overtredingen niet bekend bij dossierhouder	2

De controle en handhaving van de producten valt onder de verantwoordelijkheid van 4 verschillende afdelingen en organisaties. Het merendeel hiervan wordt gehandhaafd door de Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving. In de meeste gevallen is de productverlening ondergebracht bij dezelfde afdeling.

Kader 1. Lopende projecten en initiatieven van de gemeente Den Helder gerelateerd aan vermindering van de regeldruk

Binnen de gemeente Den Helder lopen diverse projecten en initiatieven die (indirect) gericht zijn op het verminderen van de regeldruk. Verbetervoorstellen gericht op vermindering van de regeldruk kunnen qua uitvoering wellicht worden toegevoegd aan deze bestaande projecten en initiatieven. Daarmee zijn de bestaande projecten en initiatieven mede bepalend voor het vaststellen welke verbetervoorstellen kunnen worden ingevoerd. De lopende projecten en initiatieven zijn samen met de gemeente geïnventariseerd en onderstaand op hoofdlijnen samengevat. Deze zijn vervolgens meegewogen bij het vaststellen of de geïnventariseerde verbetervoorstellen daadwerkelijke aanbevelingen worden.

De lopende projecten en initiatieven van de gemeente Den Helder zijn:

- **WABO.**
De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning omhelst het samenvoegen van vergunningen en ontheffingen en het invoeren van een digitaal omgevingsloket. De omgevingsvergunning moet leiden tot onder andere minder administratieve lasten voor bedrijven (en burgers), betere dienstverlening en kortere procedures. De gemeente Den Helder is bezig met het inrichten van de organisatie om optimaal gebruik te kunnen maken van de omgevingsvergunning, onder meer door het inrichten van een Front- en BackOffice en het digitaliseren van de werkprocessen.
- **Dienstverlening.**
De gemeente Den Helder werkt sinds 1 januari 2009 met een vernieuwde afdeling Publiekszaken. Vanaf heden kan bij de gemeente telefonisch (of bij een eerder bezoek) een afspraak worden gemaakt. De invoering van dit afsprakensysteem zorgt voor een afname van de wachttijden en een snelle service doordat het bezoek beter wordt verspreid en klanten direct worden geholpen. Om dit te kunnen realiseren zijn de openingstijden gewijzigd.
- **Dereguleringsvoorstellen VNG doorvoeren.**
De gemeente Den Helder bekijkt de dereguleringsvoorstellen van de VNG. Deze voorstellen zullen leidend worden voor de nieuwe APV van gemeente Den Helder.

4 Aanbevelingen en resultaten

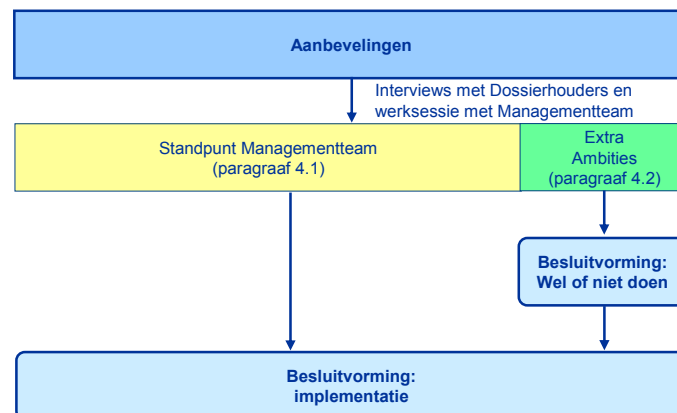
De aanbevelingen voor de gemeente Den Helder zijn opgesteld op basis van:

- De huidige procedures en lasten (zie hoofdstuk 3).
- De dereguleringsvoorstellen per product, voorzien van de risico's en standpunten van het managementteam en dossierhouders (vastgelegd in Factsheets zie bijlage).
- Best Practices van andere gemeenten.
- Ideeën en aanbevelingen mede opgesteld door overheden, commissies en brancheorganisaties op landelijk, regionaal en lokaal niveau.
- Lopende projecten en initiatieven binnen de gemeente Den Helder (zie tekstkader 1).

De aanbevelingen zijn voorzien van de standpunten van het managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving van de gemeente Den Helder. Deze standpunten zijn gebaseerd op de meningen van de uitvoerende medewerkers van de gemeente. Op basis hiervan worden twee categorieën aanbevelingen onderscheiden. Voor beide categorieën geldt een ander besluitvormingstraject binnen de gemeente Den Helder. Kort samengevat zijn de volgende twee categorieën onderscheiden:

1. Aanbevelingen in overeenstemming met standpunt Managementteam.
Deze aanbevelingen worden onderschreven door het Managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving van de gemeente Den Helder. Dit betekent dat met inachtneming van de risico's wordt aanbevolen deze aanbevelingen te implementeren in de gemeente.
Aanbevolen wordt om een besluit te nemen tot feitelijke implementatie.
2. Aanbevelingen als extra ambitie ten opzichte van het Managementteam.
Voor deze aanbevelingen moet worden nagegaan of deze wel of niet kunnen worden geïmplementeerd. Hierbij zal met name moeten worden gekeken naar de risico's.
Aanbevolen wordt om als gemeente op politiek-bestuurlijk niveau een discussie te voeren tot het wel of niet implementeren van deze aanbevelingen en vervolgens een besluit te nemen tot implementatie.

In onderstaande figuur is bovenstaande schematisch weergegeven.

Figuur 1. Schematische weergave opbouw aanbevelingen en benodigde besluitvorming.

4.1 Aanbevelingen in overeenstemming met standpunt van het Managementteam

De onderstaande aanbevelingen voor deregulering zijn in overeenstemming met de standpunten van het Managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving. De gemeente Den Helder wordt geadviseerd een besluit te nemen tot implementatie van deze aanbevelingen.

Aanbevelingen gericht op het afschaffen van producten

1. Schaf 5 van de 39 onderzochte producten af. Het afschaffen van een product houdt in dat alle regels komen te vervallen. Het gaat hierbij om:
 - Vergunning geluidswagen.
 - Ventvergunning.
 - Verkoopvergunning vuurwerk.
 - Kapvergunning.
 - Reclamevergunning.

Aanbevelingen gericht op het omzetten van producten in algemene regels

2. Zet 7 van de 39 onderzochte producten om in algemene regels (eventueel met melding). In de algemene regels staan voorwaarden vermeld ten aanzien van het product. De klant hoeft geen aanvraag in te dienen, maar moet zich houden aan deze voorwaarden. Het gaat hierbij om:
 - Het omzetten van 5 producten in algemene regels, te weten:
 - Nacht- en ochtendonthefing voor horecabedrijven.
 - Incidentele ontheffing sluitingstijden horecabedrijven.
 - Terrasvergunning.
 - Vergunning lichtmastreclame.
 - Ontheffing verbod op geluidhinder.
 - Het omzetten van 2 producten, die worden opgenomen in de Omgevingsvergunning, in algemene regels. Door omzetting in algemene regels wordt de integratie in de Omgevingsvergunning vereenvoudigd. Het gaat hierbij om:
 - Gebruiksvergunning, tijdelijk.
 - Vergunning in- en uitrit.

Daarnaast kunnen algemene regels gedeeltelijk worden toegepast op de sloopvergunning (indien het te slopen object geen asbest bevat of geen monument is) en op de gemeentelijke monumentenvergunning (indien het kleine of minder ingrijpende werkzaamheden betreft). Voor het andere deel blijft de vergunning voor dit product gehandhaafd.

Aanbevelingen gericht op het vereenvoudigen van procedures

Voor de overgebleven 31 van de 39 producten wordt aanbevolen de procedures te vereenvoudigen. Het gaat hierbij concreet om de volgende aanbevelingen:

3. Reduceer het aantal stappen in de procedure. Het gaat om de stappen die bedrijven moeten doorlopen. De procedures kunnen hiermee met minder tijd en kosten worden uitgevoerd. Concreet gaat het om bijvoorbeeld:
 - Geen gegevens opvragen die reeds in bezit zijn van de gemeente (bijvoorbeeld eerder afgegeven vergunningen). Voer ter ondersteuning hiervan een digitaal klantdossier in zodat dubbele gegevensuitvraag wordt voorkomen en de informatieoverdracht tussen afdelingen en personen wordt versneld. Koppel het dossier aan proces- en documentenmanagement zodat één totaal proces ontstaat met uitwisselbare gegevens.
 - Geen gegevens opvragen die eenvoudig kunnen worden opgevraagd bij andere (overheids)instanties. Maak afspraken met andere (overheids)instanties voor de uitwisseling van informatie, bijvoorbeeld met (1) de Kamer van Koophandel en (2) het Centraal Registratiekantoor en (3) andere gemeenten, eventueel ondersteund door een verklaring van geen bezwaar van de aanvrager.
 - Het niet meer opvragen van gegevens die niet strikt noodzakelijk zijn om tot een besluit te komen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om tekeningen, foto's of andere verklaringen die wel worden opgevraagd, maar niet worden gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag.

In de onderstaande tabel zijn de producten weergegeven waarvan wordt voorgesteld het aantal stappen te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen per product zijn beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 2. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de stappen in de procedure te reduceren

Producten	Reduceren stappen				
	Niet opvragen uittreksel (KvK, CRK, GBA...)	Niet opvragen tekeningen, schetsen	Niet opvragen kopie legitimatiebewijs	Niet opvragen foto's	Laten vervallen bezoek gemeentehuis
Drank- en Horecaverunning	+				
Subsidie gemeentelijke monumenten		+			
Parkeervergunning (maand)	+				
Parkeervergunning (jaar)	+				
Marktstandplaatsvergunning	+		+	+	
Exploitatievergunning horeca	+				+
Vergunning vaste standplaats		+			
Monumentenvergunning (gemeentelijk)		+		+	
Sloopvergunning		+			

4. Reduceer de doelgroep. Het gaat hier om de doelgroep van de producten. Het aantal aanvragen – en daarmee gepaard gaande regeldruk – zal hierdoor afnemen. Concreet gaat het om bijvoorbeeld:
- Het niet meer toepassen van producten voor non-profit instellingen, zoals verenigingen. Hiermee wordt de regeldruk voor met name vrijwilligersorganisaties gereduceerd.
 - Het opstellen van specifieke doelgroepen waarvoor een product (zoals een vergunning) nodig is.
 - Het verminderen van het aantal verbodsbepalingen zodat minder ontheffingen en vrijstellingen nodig zijn.

In de onderstaande tabel zijn de producten weergegeven waarvan wordt voorgesteld de doelgroep te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen per product zijn beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 3. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de doelgroep te reduceren

Producten	Reduceren doelgroep
	Verkleinen doelgroep van het product
Gebruiksvergunning (tijdelijk)	+
Exploitatievergunning horeca	+
Sloopvergunning	+

5. Reduceer de frequentie. Het gaat hier om de geldigheidsduur van de producten. Door de geldigheidsduur te verlengen hoeven bedrijven minder vaak producten aan te vragen en worden hiervoor – ook door de ambtelijke organisatie – minder kosten gemaakt. Concreet gaat het om bijvoorbeeld:
- Een beperkte geldigheidsduur van producten (zoals een vergunning die 1 jaar geldig is) omzetten in een langere geldigheidsduur, zoals 5 jaar. Dit geldt uitsluitend indien de situatie ongewijzigd is.
 - Een bepaalde geldigheidsduur van producten omzetten in onbepaalde tijd. Dit geldt uitsluitend indien de situatie ongewijzigd is.
 - Het maandelijks indienen van verantwoordingen vervangen door verantwoordingen per half jaar of per jaar.
 - Het periodiek indienen van verantwoordingen vervangen door uitsluitend verantwoording indien de situatie is gewijzigd. Hierdoor hoeven geen gegevens meer te worden overlegd indien de situatie onveranderd is.

In de onderstaande tabel zijn de producten weergegeven waarvan wordt voorgesteld de frequentie te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen per product zijn beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 4. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de frequentie te reduceren

Producten	Reduceren frequentie	
	Verlengen geldigheidsduur naar langere beperkte periode	Verlengen geldigheidsduur naar onperkte periode
Parkeervergunning (jaar)		+
Exploitatievergunning horeca		+
Speelautomatenvergunning	+	

6. Reduceer de tijdsbesteding voor bedrijven. Met deze maatregelen kunnen bedrijven in minder tijd producten krijgen. Concreet gaat het om bijvoorbeeld:
- Formulieren digitaal aanbieden zodat ze kunnen worden gedownload van de website.
 - Het mogelijk maken van het digitaal indienen van aanvragen. Voer ter ondersteuning hiervan een digitale handtekening in en sluit waar mogelijk aan bij DigiD. Daarnaast zal de digitale inkijsmogelijkheid van grotere tekeningen moeten worden verbeterd door toepassing van speciale beeldschermen zodat deze direct op de monitor kunnen worden beoordeeld.
 - Het vereenvoudigen van aanvraagformulieren door overbodige vragen te schrappen. Daarnaast kunnen aanvraagformulieren worden verbeterd door deze consistent op te stellen met een herkenbare huisstijl voor de gehele organisatie.
 - Het opvragen van inschrijfnnummers in plaats van kopieën van inschrijvingen. Bijvoorbeeld van de Kamer van Koophandel of het Centraal Registratiekantoor.
 - Het vereenvoudigen van de aanvraag door het laten indienen van een situatieschets in plaats van formele situatietekeningen.

In de onderstaande tabel zijn de producten weergegeven waarvan wordt voorgesteld de tijdsbesteding te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen per product zijn beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 5. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de tijdsbesteding te reduceren

Producten	Reduceren tijdsbesteding		
	Plaatsen formulier op de web site	Mogelijk maken van digitaal indienen van aanvragen	Vereenvoudigen aanvraagformulier
Gebruiksvergunning (tijdelijk)	+	+	
Huisnummering, toekenning		+	
Bouwgrond, uitgifte	+	+	
Grond graven en verplaatsen		+	
Bouwstoffen melding	+	+	
Bodemonderzoek, geschiktheidsverklaring		+	
Kernisvergunning		+	
Wet BIBOB (eenvoudig)	+	+	
Drank- en Horecavergunning	+		
Ontheffing (hefschroef)vliegtuigen		+	
Bezwaarschrift indienen	+	+	
Aansprakelijkstelling gemeente	+	+	+
Subsidie gemeentelijke monumenten		+	
Ontheffing verkeersverbod	+	+	
Parkeeronthefing	+	+	
Parkeervergunning (maand)	+	+	
Parkeervergunning (jaar)	+	+	
Marktstandplaatsvergunning	+	+	
Bouwvergunning (regulier)	+	+	
Exploatievergunning horeca	+	+	
Speelautomatenvergunning		+	
Vergunning vaste standplaats	+	+	
Melding 12-dagenregeling	+	+	
Monumentenvergunning (gemeentelijk)	+	+	
Ontheffing Winkeltijdenwet	+	+	
Sloopvergunning	+	+	

7. Reduceer de kosten voor bedrijven. Het gaat hier om de zogenaamde out-of-pocket kosten voor bedrijven. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld:

- Aanvragen in enkelvoud in plaats van meervoud indienen. Verbeter ter ondersteuning hiervan de print- en kopieerfaciliteiten voor met name tekeningen op A0- en A1-formaat.
- Het toepassen van antwoordnummers en/of antwoordenvelopen.

In de onderstaande tabel zijn de producten weergegeven waarvan wordt voorgesteld de kosten te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen per product zijn beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 6. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de kosten te reduceren

Producten	Reduceren kosten		
	Opvragen schets in plaats van formele tekening	In dienen aanvraag in enkelvoud ipv. meervoud	Toepassen antwoordnummer en/of antwoord envelop
Gebruiksvergunning (tijdelijk)	+	+	+
Huisnummering, toekenning	+		+
Bouwgrond, uitgifte			+
Grond graven en verplaatsen	+		+
Bouwstoffen melding			+
Bodemonderzoek, geschiktheidsverklaring			+
Kermisvergunning			+
Ontheffing Drink- en Horecawet			+
Wet BIBOB (eenvoudig)			+
Drink- en Horecavergunning			+
Ontheffing (hefschroef)vliegtuigen			+
Bezwaarschrift indienen			+
Aansprakelijk stelling gemeente			+
Subsidie gemeentelijke monumenten	+	+	+
Ontheffing verkeersverbod			+
Parkeeronthefing			+
Parkeervergunning (maand)			+
Parkeervergunning (jaar)			+
Marktstandplaatsvergunning			+
Bouwvergunning (regulier)			+
Evenementenvergunning groot			+
Exploitatievergunning horeca			
Speelautomatenvergunning			+
Vergunning vaste standplaats			+
Melding 12-dagenregeling			+
Monumentenvergunning (gemeentelijk)	+	+	+
Ontheffing Winkeltijdenwet			+
Sloopvergunning	+		+

8. Reduceer de aanvraagtijd. Met kortere aanvraagtijden kunnen bedrijven eerder starten met voorgenomen activiteiten en kunnen ontwikkelingen in de gemeente eerder gerealiseerd worden. Het gaat hierbij ook om het vaststellen van maximale aanvraagtijden, ook als extra ambitie bovenop de Awb. Concreet gaat het om bijvoorbeeld:
- Het instellen van mandaatregelingen, zodat minder afdelingen betrokken zijn.
 - Het frequenter bijeen laten komen van adviescommissies.
 - Het afschaffen van publicaties van vergunningen indien dit niet noodzakelijk is. Dit geldt in principe voor alle autonome producten. Indien afdeling 3.4 Awb van kracht is verklaard zal de gemeentelijke verordening moeten worden aangepast. Door middel van het toepassen van titel 4.1 Awb kan de gemeente alsnog mogelijke belanghebbenden informeren. Dit gebeurt dan echter zonder een periode van terinzagelegging.
 - De postverspreiding, met name intern, te versnellen zodat binnen één dag stukken in behandeling kunnen worden genomen. Bij digitalisering van de procedures en het instellen van digitale klantdossiers wordt dit automatisch versneld.

- Het instellen van één afdeling voor productverlening zodat onderlinge afstemming geoptimaliseerd kan worden.
- Het verdelen van werkzaamheden over meerdere personen zodat parttime werk en vrije tijd geen invloed hebben op de doorlooptijden voor bedrijven.
- Voer prikkels in ter voorkoming van overschrijding van aanvraagtijden. Ingevoerd kan worden: (a) Lex Silencio waarbij na verstrijken van een vastgestelde fatale aanvraagtermijn de aanvraag wordt toegekend (product verleend), (b) het toepassen van een dwangsom, waarbij na verstrijken van een vastgestelde fatale aanvraagtermijn de gemeente een dwangsom betaalt aan de aanvrager en/of (c) het terugbetalen van leges bij overschrijding van aanvraagtijden.

In de onderstaande tabel zijn de producten weergegeven waarvan wordt voorgesteld de aanvraagtijd te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen per product zijn beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 7. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de aanvraagtijd te reduceren

Producten	Reduceren aanvraagtijd		
	Verkorten aanvraagtijd	Terugbetalen leges / instellen dwangsom	(Door)mandateren van bevoegdheden
Gebuiksvergunning (tijdelijk)		+	
Huisnummering, toekenning	+		
Bouwgrond, uitgifte	+		+
Kermisvergunning		+	
Ontheffing Drank- en Horecawet	+	+	
Wet BIBOB (eenvoudig)	+		
Drank- en Horecaverunning	+	+	
Ontheffing (hefschroef)vliegtuigen	+		
Bezwaarschrift indienen	+		+
Aansprakelijkstelling gemeente	+		
Subsidie gemeentelijke monumenten	+		
Ontheffing verkeersverbod	+	+	
Parkeerontheffing		+	
Parkeervergunning (maand)		+	
Parkeervergunning (jaar)		+	
Marktstandplaatsvergunning	+		
Bouwvergunning (regulier)		+	
Evenementenvergunning groot	+	+	
Exploitatievergunning horeca	+	+	
Speelautomatenvergunning	+	+	
Vergunning vaste standplaats	+	+	
Melding 12-dagenregeling	+		+
Monumentenvergunning (gemeentelijk)	+	+	+
Sloopvergunning		+	

Aanbevelingen gericht op het verbeteren van de dienstverlening

9. Verbeter de transparantie met de volgende maatregelen:
 - Het voor alle 39 producten beschikbaar stellen van volledige en gebundelde informatie op internet (momenteel ontbreken bij elk product één of meerdere onderdelen), kortom één integraal overzicht op één locatie op de website met alle benodigde informatie. Het betreft hier informatie over de omschrijving van het product, toegepaste criteria, verlenende afdeling, te overleggen documenten, aanvraagtijd, het formulier, geldigheidsduur en een overzicht van de leges en eventuele financiële kosten. Eventueel kan direct gebruik worden gemaakt van deel 1 van de Factsheets (zie bijlage).
 - Het gebruik maken van een ‘samenlooptabel’ bij de intake (zie bijlage). In de samenlooptabel is aangegeven welke producten in combinatie met andere producten kunnen worden aangevraagd. Door deze tabel te gebruiken kan bij de intake direct worden nagegaan of – naast het aangevraagde product – andere producten zoals vergunningen nodig zijn. Gebruik dit zowel digitaal, via bijvoorbeeld een vragenboom op de website, en fysiek, aan de balie.
 - Het invoeren van een digitaal ‘productvolgsysteem’ (ook wel vergunningvolgsysteem). Hiermee kunnen de aanvragers op elk gewenst moment via internet de status van de productaanvraag inzien. Desgewenst kan het statusoverzicht alleen voor de aanvrager toegankelijk worden gemaakt door bijvoorbeeld een inlogcode te gebruiken. Hiervoor zou bijvoorbeeld DigiD kunnen worden gebruikt.

Aanbevelingen gericht op de organisatie en implementatie

10. Richt één afdeling productverlening op zodat transparantie, coördinatie en afstemming wordt vergroot. Pas binnen de afdeling eenduidige en consistente procedures toe en zorg voor actieve coördinatie van productverlening en de bijbehorende informatie-uitwisseling. Dit sluit aan bij de ontwikkelingen van de Omgevingsvergunning. Hierbij kan eventueel een nadere onderverdeling worden gemaakt naar producten gerelateerd aan bouw en milieu en aan sociale zaken. Alternatief voor formele integratie van de afdelingen is het samenwerken van de afdelingen met één integrale procesverantwoordelijke.
11. Versterk – mede in lijn met de voorgaande aanbeveling – de functie van accountmanager voor productverlening door de bevoegdheden te vergroten. Hierbij gaat het om bevoegdheden over alle afdelingen (of binnen één nieuwe integrale afdeling) voor (1) de productverlening en (2) het aankaarten van ‘problemen’ op politiek-bestuurlijk niveau. De accountmanager voorkomt hiermee dat bedrijven ‘last’ ondervinden van sectorale verschillen in de gemeente. Met deze maatregelen kan bovendien worden gezorgd voor een snellere afhandeling van aanvragen en een verbeterd relatiebeheer tussen bedrijven en gemeente.
12. Stel een gericht beleid op voor toezicht (controle en handhaving). Dit kan door per product na te gaan welke mate van controle nodig is en welke sancties kunnen worden toegepast. Tevens kan hierbij worden nagegaan in hoeverre integrale handhaving – met andere organisatie – kan plaatsvinden om daarmee de bestuurlijke en administratieve lasten te reduceren. Hiermee wordt voorkomen dat er producten worden toegepast waarvoor geen enkele vorm van controle en handhaving bestaat of dat wordt gehandhaafd op minder relevante producten.

13. Zorg in aanvulling op voorgaande aanbeveling dat dossierhouders op de hoogte zijn van de resultaten van de controle en handhaving. Hiermee worden de resultaten gekoppeld aan de relevantie van producten. Immers indien geen controles worden uitgevoerd en er geen problemen zijn kan dit het signaal zijn om het product af te schaffen. Omgekeerd kunnen toezichthouders zich beter richten op risicogeveallen indien zij relevante informatie krijgen van de dossierhouders.
14. Vernieuw na het invoeren van de aanbevelingen de hoogte van de leges. De aanbevelingen hebben immers effect op de kosten van de gemeentelijke organisatie, bijvoorbeeld kosten voor de beoordeling van de ingediende stukken, intern overleg en de administratieve afhandeling. Bij vereenvoudiging van de procedures en het uitgangspunt van maximale kostendekkendheid zal dit moeten leiden tot een verlaging van de leges. Uiteraard zal hierbij ook rekening moeten worden gehouden met andere gemeentelijke producten en aanvragen door bedrijven.
15. Verplicht het gebruik van de ‘Beslisboom reductie Regeldruk’ bij wijzigingen van bestaande producten en bij de ontwikkeling van nieuwe producten. Stel hiervoor een coördinator aan die rapporteert aan het bestuur met als taken (1) het monitoren van de verbetermogelijkheden, (2) het beoordelen van verbetermogelijkheden op ambitieniveau en (3) het fungeren als vraagbaak voor de organisatie.
16. Stem de toezichtcapaciteit (controle en handhaving) af op de – door bovenstaande aanbevelingen – gewijzigde regelgeving. Globaal kunnen de volgende situaties ontstaan:
 - Regels worden afgeschaft, toezicht (controle en handhaving) is niet meer nodig aangezien er geen regels meer zijn.
 - Regels worden vereenvoudigd, er is geen aanvullend toezicht (controle en handhaving) nodig, volstaan kan worden met het huidige niveau.
 - Regels worden vereenvoudigd, een toename van toezicht is nodig en kan (deels) worden gefinancierd uit de afname van de gemeentelijke kosten. Indien nodig moeten legesinkomsten worden gecompenseerd binnen de wettelijke kaders van “kostendekkendheid’ (handhaving niet financieren uit leges).
17. Versterk de samenwerking met andere gemeenten en organisaties door gebruik te maken van ervaringen van en aanwezige kennis bij andere gemeenten. Hierdoor is de gemeente Den Helder in staat om problemen bij de implementatie van projecten en ideeën ten aanzien van bijvoorbeeld Administratieve Lastenreductie of de digitalisering gestructureerd en gefaseerd aan te pakken. De samenwerking kan leiden tot het gezamenlijk uitvoeren van taken op het gebied van regelgeving, productverlening en toezicht.

4.2 Aanbevelingen als extra ambitie ten opzichte van het Managementteam

De onderstaande aanbevelingen voor deregulering zijn niet in overeenstemming met de standpunten van het Managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving, maar kunnen vanwege Best Practices wel bijdragen aan de dereguleringsdoelstellingen van de gemeente Den Helder. De gemeente wordt geadviseerd voor deze voorstellen een discussie te organiseren tussen politiek-bestuurlijke vertegenwoordigers en management. Op basis daarvan kan een besluit worden genomen tot implementatie van deze aanbevelingen.

Aanbevelingen gericht op het afschaffen van producten

18. Schaf 8 van de 39 onderzochte producten af. Het afschaffen van een product houdt in dat alle regels komen te vervallen. Het gaat hierbij om het geheel afschaffen van 8 producten, te weten:

- Nacht- en ochtendonthefing voor horecabedrijven (In de gemeente Den Helder zijn de sluitingstijden immers vrij. Aanvragen worden altijd toegekend waarbij controle op de naleving niet plaatsvindt. Derhalve is het risico op overlast beperkt). De gemeente geeft aan dat deze vergunning in algemene regels kan worden omgezet.
- Incidentele ontheffing sluitingstijden horecabedrijven (In de gemeente Den Helder zijn de sluitingstijden immers vrij. Aanvragen worden altijd toegekend waarbij controle op de naleving niet plaatsvindt. Derhalve is het risico op overlast beperkt). De gemeente geeft aan dat deze vergunning in algemene regels kan worden omgezet.
- Exploitatievergunning horeca (Via bestaande wet- en regelgeving kan worden opgetreden tegen mogelijke overlast door onder andere parkeren, criminele activiteiten en zwerfvuil. Het gaat hierbij onder meer om de Drank- en Horecawet, Wet milieubeheer, Opiumwet, Geneesmiddelenwet, APV en de afvalstoffenverordening. Bovendien kunnen met het sluiten van een convenant tussen de gemeenten en horecaondernemers afspraken worden gemaakt inzake veilig uitgaan.).
- Ontheffing verbod op geluidhinder (mede gelet op het beperkte aantal aanvragen per jaar (3) is het risico op overlast beperkt. De gemeente geeft aan dat alle aanvragen voor een ontheffing verbod geluidshinder gedaan worden in het kader van de 12-dagenregeling. Bij voldoende informatie zal deze ontheffing zodoende niet of nauwelijks worden aangevraagd).

Het managementteam van Afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving heeft aangegeven dat de zogenaamde horecaproducten momenteel politiek gevoelig liggen. Onlangs is een nieuw debat geopend over jeugd- en alcoholmatigingsbeleid voor de gehele Kop van Noord-Holland. Onder meer de sluitingstijdproblematiek is hier onderdeel van. De gemeente geeft aan dat het wenselijk is de status quo wat betreft de horecaproducten te behouden totdat het debat is afgesloten. Hierna zal aansluitend beleid worden opgesteld.

Aanbevelingen gericht op het omzetten van producten in algemene regels

19. In de gemeente Den Helder worden als extra ambitie ten opzichte van het Managementteam geen aanbevelingen gericht op het omzetten van producten in algemene regels gedaan.

Aanbevelingen gericht op het vereenvoudigen van procedures

Voor de onderstaande producten wordt aanbevolen de procedures te vereenvoudigen. Het gaat hierbij concreet om de volgende aanbevelingen:

- 20. Reduceer het aantal stappen in de procedure. Het gaat om de stappen die bedrijven moeten doorlopen. De procedures kunnen hiermee met minder tijd en kosten worden uitgevoerd (zie voor concrete voorbeelden paragraaf 4.1).

In de onderstaande tabel is het product weergegeven waarvan wordt voorgesteld het aantal stappen te reduceren. De nadere uitwerking van de aanbevelingen is beschreven in de Factsheets (zie bijlage).

Tabel 8. Overzicht van de producten waarvan wordt voorgesteld de stappen in de procedure te reduceren

Producten	Reduceren stappen
	Niet opvragen tekeningen, schetsen
Gebruiksvergunning (tijdelijk)	+

4.3 Resultaten van de aanbevelingen

De gemeente Den Helder heeft – zoals in kaart gebracht in dit Dereguleringsadvies – diverse mogelijkheden om deregulering vorm te geven. In de onderstaande tabellen is een samenvatting gegeven van enkele indicatoren die kwantificeerbaar zijn. De tabellen – gebaseerd op paragraaf 4.1 en 4.2 - geven inzicht in het effect van de aanbevelingen voor deregulering. Het definitieve resultaat van de dereguleringsinspanningen zal uiteraard worden bepaald door de wijze waarop de gemeente de adviezen zal implementeren.

Naast deze kwantificeerbare effecten zijn er ook niet-kwantificeerbare effecten. Bijvoorbeeld:

- Minder irritaties bij de aanvragers en gemeente.
- Betere dienstverlening van de gemeente.
- Een meer pro-actieve houding van de gemeente.
- Meer ruimte voor ontwikkelingen in de gemeente.
- Versterking van de (lokale) economie.

Tabel 9. Kwantificeerbare effecten van de verbetermogelijkheden (autonoom en medebewind)

Indicator	Huidig	Bij advies	Effect	%
Afschaffen producten	39	30	-9	-23%
Omzetten in algemene regels	39	35	-4	-10%
Verminderen aantal aanvragen per jaar	1.242	975	-267	-21%
Verkorten aanvraagtijd in weken	4.695	2.792	-1.903	-41%
Verminderen Administratieve Lasten Bedrijven	€ 1.255.097	€ 1.209.992	-€ 45.105	-4%
Verminderen leges	€ 1.327.190	€ 1.257.644	-€ 69.546	-5%

In de onderstaande tabellen is een splitsing gemaakt tussen autonome producten en producten in medebewind. Voor het uitvoeren van producten in medebewind is een gemeente voor een groot deel gebonden aan de regels gesteld door het Rijk. Ondanks deze beperking heeft de gemeente Den Helder toch verbetermogelijkheden om de regeldruk voor bedrijven te verminderen (reductie van 2%). Dit naast de verbetermogelijkheden voor autonome producten (reductie van 61%).

Tabel 10. Kwantificeerbare effecten van de verbetermogelijkheden voor de autonome producten

Indicator	Huidig	Bij advies	Effect	%
Afschaffen producten	21	12	-9	-42%
Omzetten in algemene regels	21	18	-3	-14%
Verminderen aantal aanvragen per jaar	465	236	-229	-49%
Verkorten aanvraagtijd in weken	1.025	66	-959	-94%
Verminderen Administratieve Lasten Bedrijven	€ 38.509	€ 14.954	-€ 23.555	-61%
Verminderen leges	€ 64.701	€ 9.254	-€ 55.447	-86%

Tabel 11. Kwantificeerbare effecten van de verbetermogelijkheden voor de producten in medebewind

Indicator	Huidig	Bij advies	Effect	%
Afschaffen producten	18	18	-0	-0%
Omzetten in algemene regels	18	17	-1	-1%
Verminderen aantal aanvragen per jaar	777	739	-38	-5%
Verkorten aanvraagtijd in weken	3.670	2.726	-944	-26%
Verminderen Administratieve Lasten Bedrijven	€ 1.216.588	€ 1.195.037	-€ 21.551	-2%
Verminderen leges	€ 1.262.489	€ 1.248.390	-€ 14.099	-1%

Het verbeteren van de dienstverlening vergt op bepaalde onderdelen investeringen van de gemeente. Om de investeringen te kunnen realiseren is naast financiële middelen ook de inzet van menselijk kapitaal benodigd. Daarnaast kunnen bepaalde maatregelen niet direct worden ingevoerd. Bepaalde effecten van de aanbevelingen kunnen dus pas op pas op langere termijn worden gerealiseerd.

SIRA Consulting adviseert de gemeente Den Helder om de aanbevelingen die in overeenstemming zijn met het Managementteam (en gebaseerd op de meningen van de uitvoerende medewerkers) over te nemen en hiervoor een Plan van Aanpak op te stellen. Het Plan van Aanpak zorgt voor een vertaling van de aanbeveling in concrete maatregelen, met daaraan gekoppeld medewerkers, termijnen en budgetten.